

Okresné kolo Geografickej olympiády pre ZŠ a 8-ročné gymnáziá

47. ročník, školský rok 2018/2019

Písomný test pre kategóriu G – ZŠ (5. ročník)

*Monotematická a teoretická časť - úlohy

Meno a priezvisko:

Škola a trieda:

Počet bodov:

1. *Cestovateľ Arnold Túlavý si zo svojich ciest po svete priniesol do rodinného albumu krásne fotografie. Päť najkrajších môžeš vidieť na nasledujúcich obrázkoch. Doplň čísla fotografií do štvorčekov v mape k miestam, kde vznikli.



1



4



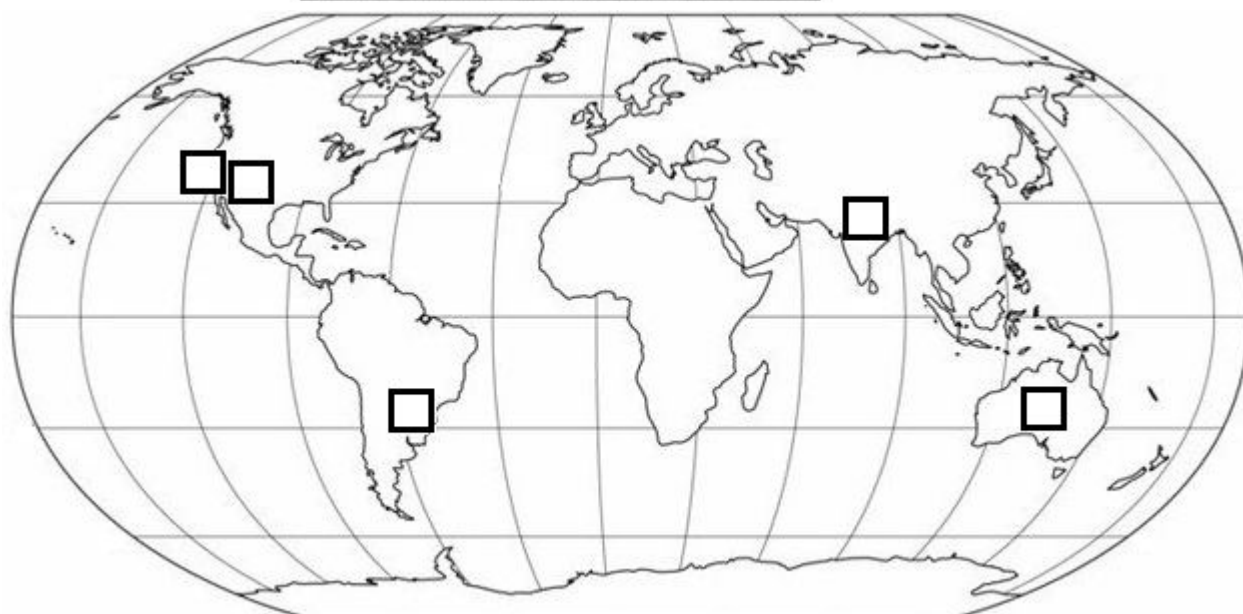
2



3



5



2. *Arnold si k fotografiám v albume ceruzkou dopísal niekoľko poznámok. Častým listovaním sa mu však niektoré písmená v nápisoach zmazali. Doplň ich.

1 - vodopády I.....azú

2 - Tádž Mahál v Á.....e

3 - Ayers Rock, U.....ru

4 - most Gol.....n Gate

5 – národný park Grand C.....yon

3. Jeden výrobca hračiek sa rozhodol vyrobiť pre deti lopty, ktoré budú vyzerat' ako zmenšené planéty slnečnej sústavy a ich mesiace. Najviac sa predávali tri modely lôpt na nasledujúcom obrázku. Doplň k nim názvy planét alebo mesiacov, podľa ktorých boli zhotovené. Vyberaj z:

Venuša, Io, Jupiter, Phobos, Mesiac



A:

B:

C:

4. Vyhľadaj a vyčiarkni v nasledujúcej viacsmerovke mená slávnych svetových i slovenských cestovateľov a objaviteľov. Potom ich doplň k indíciám pod ňou.

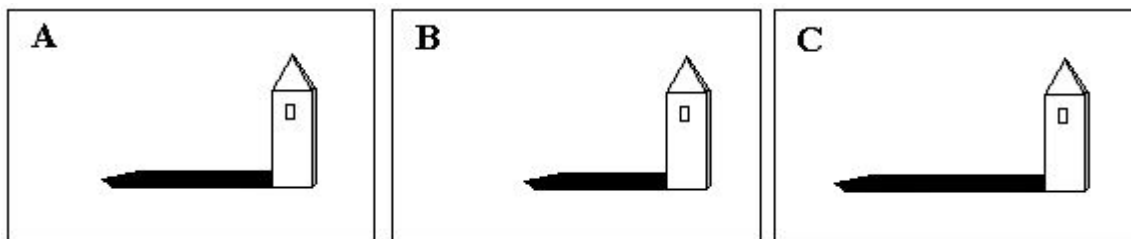
	M	P	S	I	K	L	
N	A	I	C	O	O	K	N
Á	R	C	O	E	L	E	K
J	A	C	T	S	U	O	T
M	I	A	T	S	M	L	P
E	A	R	V	Š	B	T	E
D	F	D	Á	N	U	I	K
	A	K	T	O	S	P	

- a) Predbehli ho Vikingovia, je po ňom pomenovaný štát v Južnej Amerike.
- b) Zistil, že Nový Zéland je ostrov, zahynul na Havajských ostrovoch.
- c) Dosiahol rekord v batyskafe, ktorý zostrojil jeho otec.
- d) S otcom a strýkom precestoval Áziu, dostal sa do väzenia.
- e) Prehral bitku o pól i o život.
- f) Zdolal Mount Everest, ale domov sa z neho nevrátil.
- g) Stál na najvyšších vrchoch štyroch kontinentov.
- h) Precestoval celý svet, zahynul v Tatrách.

Nevyčiarknuté písmená z viacsmerovky tvoria meno významného slovenského cestovateľa. Ktoré z nasledujúcich tvrdení o ňom sú pravdivé? Označ ich symbolom ✓.

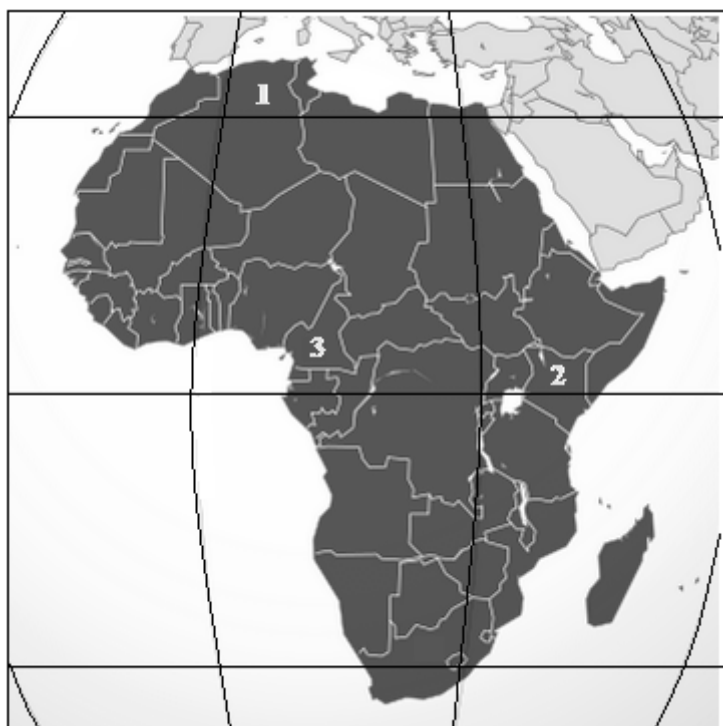
☐	Je po ňom pomenované bratislavské letisko.
☐	Odišiel na ostrov Tahiti pozorovať prelet Halleyho kométy popred slnečný disk.
☐	Z jeho mohyly je vidno mesto Brezová pod Bradlom.

5. O pár rokov si budeme pripomínať 500-sté výročie prvej plavby okolo sveta, ktorá sa uskutočnila pod vedením Fernãa Magalhãesa. Zakrúžkuj pri nasledujúcich tvrdeniach o tejto výprave P alebo N podľa toho, či sú pravdivé alebo nepravdivé.
- | | | |
|--|---|---|
| a) Výprava oboplávala zemeguľu v smere z východu na západ. | P | N |
| b) Plavba okolo sveta trvala viac ako 3 roky. | P | N |
| c) Veliteľ výpravy zahynul na ostrove Borneo. | P | N |
| d) Výprava dala názov ostrovu Ohňová zem i Tichému oceánu. | P | N |
6. Z vyznačených pojmov v nasledujúcich tvrdeniach zakrúžkuj ten správny.
- Juraj trávil dovolenku na Novom Zélande. Hneď po príchode poslal mame MMS s fotografiou, ako tam oberá zrelé jablká. MMS bola odoslaná v marci / v septembri / v júni.
 - Na 60. rovnobežke južnej pologule majú predmety napoludnie najkratší tieň v roku dňa 22. decembra / 23. septembra / 22. júna.
 - Jedno otočenie Zeme okolo vlastnej osi trvá 23 hodín, 48 / 52 / 56 minút a 4 sekundy.
 - V južnej Austrálii počas roka na presné poludnie smerujú tieň vždy na sever / juh / východ.
 - Prvý spln mesiaca v roku 2018 nastal 2. januára, ďalší sme mohli pozorovať 31. januára / 1. februára / 2. februára.
 - Keby sme sa teraz plavili v Severnom ľadovom oceáne v okolí pólu / prechádzali po Antarktíde v okolí pólu, nevideli by sme slnko na oblohe celý deň.
7. Piatakom v jednej košickej škole pribudol v septembri 2018 do triedy nový rovesník. Keď sa zoznamoval s novými spolužiakmi, povedal im: „Narodil som sa 29. februára. Hádajte v ktorom roku?“ Žiaci hneď uhádli, že to bolo v roku
- Nový spolužiak pokračoval v hádankách: „Mám o štyri roky mladšiu sestru, ktorá sa narodila posledný marcový deň. Ak uhádnete, kedy bude najbližšie oslavovať narodeniny a koľko bude mať vtedy rokov, pozvem vás všetkých na jej narodeninovú oslavu.“ Žiaci sa dobre vyznali v kalendári a odpovedali, že jeho sestra sa narodila marca a v tomto roku bude mať rokov.
8. Janka cestuje každý rok cez vianočné, jaré i letné prázdniny k svojej babke na stredné Slovensko. Zakaždým si tam mobilom odfotí starú zvonnicu, vždy na presné poludnie a vždy z toho istého miesta. Kedy urobila nasledujúce obrázky?



cez prázdniny cez prázdniny cez prázdniny

- Na ktorom obrázku bolo slnko na oblohe najvyššie? Na obrázku
 - Na ktorú hlavnú svetovú stranu má výhľad ten, kto sa pozerá z jediného okna starej zvonice?
Na
9. Traja spolužiaci s rodičmi cez letné prázdniny cestovali do Afriky. Každý z nich navštívil síce iba jeden štát, ale precestoval ho krížom-krážom, z východu na západ, zo sever na juh. Aladár navštívil Alžírsko, Heňa Keňu a Kamil Kamerun. Na nasledujúcej mape sú tieto štáty označené číslami 1, 2 a 3. Na ktorých pologuliach sa počas cestovania po danom štáte mohli deti ocitnúť? Dopln k nim do tabuľky vedľa mapy symbol ✓.
- Pomôcka: Celkovo musíš použiť 8 symbolov ✓.



Štát:	1	2	3
Severná pologuľa			
Južná pologuľa			
Východná pologuľa			
Západná pologuľa			

Autor: Mgr. Gabriela Nováková, PhD.

Recenzenti: Mgr. Eva Džupinová, PhD., RNDr. Hilda Kramáreková, PhD.

Slovenská komisia Geografickej olympiády

Vydal: IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže, Bratislava 2019